

kulturfjendtlig Kommune? Det vil han sikkert ikke. Jeg tror, man skulde holde op med al den Tale om det kulturfjendtlige overfor dette forsvarlige og nødvendige Foretagende: en lempelig Forhøjelse af vore Jernbanetakster. Derfor kan jeg paa ingen mulig Maade give det ærede Medlem Ret i de Udtalelser, han her har brugt.

Jeg har som sagt heller ikke opgivet Haabet om at indvinde noget ved Besparelse, men da jeg lige saa lidt som det ærede Medlem kan gaa ud med Pilekvisten for at vise Guld og heller ikke kan finde det løst paa Skinnerne, vil jeg hellere se bort fra Teorierne, helst ogsaa fra Eventyret om Kværnen, der maler Guld, og søge at sætte Foden paa Virkelighedens Jordbund. Men der staar man Ansigt til Ansigt med den Virkelighed, at selv om dette Lovforslag bliver gennemført, er det dog i høj Grad tvivlsomt, om vi opnaa den Rente af 2½ pCt., som det forudsættes, at vi skulde vinde ved Vedtagelsen af det. Der er nemlig her adskillige Forhold at lægge Mærke til. Budgettet for det indeværende Finansaar er spændt meget stærkt, og nu da vi ere saa langt henne paa Finansaaret, ser det ud til, at den beregnede Indtægt meget godt kan svigte med henimod 1 Mill. Kr. Det er ikke uden Betydning. Men ogsaa Budgettet for det kommende Aar er meget stærkt spændt, saa stærkt, at man har kalkuleret Indtægterne under Forventning af, at der maatte komme lidt forøget Trafik, og Udgifterne under Forventning af, at Materialier o. s. v. kunde faas til samme Priser som i dette Finansaar eller mulig lidt billigere, og det er Haab, som meget vel kunne vise sig ikke at slaa til. Desuden maa man lægge Mærke til, at paa en vis Maade befinder Driften af vore Jernbaner sig paa et Overgangsstadium. Forholdet kan i visse Henseender sammenlignes med det, der indtræder, naar en Skole bliver for lille, og man maa bygge en ny Skole eller nye Klasseværelser. Vore Togstammer have indtil for kort Tid siden præsteret alt, hvad de kunde. De kunde ikke mere, Befolkningens Krav kom for højlydt frem, og Ankerne bleve for talrige. Man maatte indlægge nye Tog. Men disse ere endnu ikke fuldt udnyttede, og der vil gaa nogen Tid, inden de blive det. For at lægge hele dette Forhold klart skal jeg oplyse, hvilke Togindlæggelser der er sket i de senere Aar. Jeg skal ikke trætte med en Opremsning af alle disse Rækker af Tog, men nævne den Sum, det kostede at sætte dem i Drift, saa vil man selv kunne dømme om Forholdet.

Den 1ste Maj 1904 blev der indlagt nogle Tog, og den samlede Udgift derved blev anslaaet til 255,000 Kr. 1ste Maj 1905 blev der ingen Togudvidelse af Betydning foretagen og den 1ste Maj 1906 heller ikke. Men den 1ste Maj 1907 var Kulminationspunktet naaet, da kunde man ikke længere, og der maatte indlægges en hel Række Tog mellem forskellige Stationer. Den samlede Udgift blev anslaaet til 428,000 Kr. Den 1ste Maj 1908 maatte der ogsaa indlægges nogle Tog, der blev ganske vist ogsaa taget nogle ud, men den samlede aarlige Udgift blev anslaaet til 456,500 Kr. Den 1ste Oktober 1908 blev der ogsaa indsat nogle Tog, hvortil Udgiften blev anslaaet til 38,000 Kr. Den 1ste Maj 1909 blev der igen indlagt en Del Tog, og de samlede Udgifter bleve anslaaede til 384,000 Kr. Den 1ste Oktober 1909 blev der indlagt to Tog, hvortil Udgiften blev anslaaet til 60,000 Kr. Endelig blev der 1ste Maj 1909 forsøgsvis indlagt et Par enkelte Tog, hvortil Udgiften blev anslaaet til 92,000 Kr. Den 1ste Maj 1910 er der ikke foretaget nogen Togudvidelse af Betydning, og den 1ste Maj 1911 vil det heller ikke ske. Denne Liste giver et Billede af det Forhold, at der kommer et Tidspunkt, da man ikke længere kan besørge Trafikken med de tidligere Togstammer, men maa indlægge nye Tog, som imidlertid i et kortere eller længere Tidsrum ikke blive fuldt udnyttede og derfor delvis maa køre med Tab. Men til denne Indlægning af nye Tog, som betyder henved 1,700,000 Kr., som falder Driftsbudgettet til Last, kommer, at vi staa overfor andre byrdefulde Forhold, som ville modvirke en bedre Forrentning af Jernbanen. Der er en Mængde gamle Krav, der vente paa deres Løsning, endog Krav, som Befolkningen paa flere Steder i Landet har gamle Løfter paa at faa opfyldte, Krav, som imidlertid endnu ikke ere opfyldte, og til hvis Opfyldelse det inden kortere eller længere Tid bliver nødvendigt at bestemme sig. Det er Krav, hvis Løsning vil koste store Penge, og som der derfor maa regnes med i den kommende Tid. Hertil kommer endvidere, at Driften ved de nye store Banegaarde, som nu bygges, vil blive betydeligt dyrere end Driften af de gamle. Det er en Erfarings-sag, det siger sig selv, og det maa man være forberedt paa.

Naar jeg saaledes betragter Forholdene, som de virkelig ligge for, forekommer det mig, at den foreslaaede Takstforhøjelse ikke alene er forsvarlig, men at den ogsaa er